

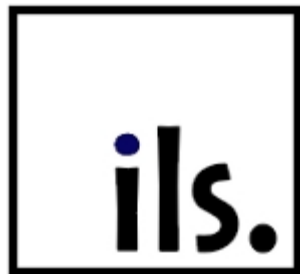
Okulografia w badaniach percepcji napisów do programów audiowizualnych dla osób niesłyszących i niedosłyszących

wstępny opis badania

Łukasz Dutka
Lublin 2012

Zespół

- Agnieszka Szarkowska (ILS UW)
- Iza Krejtz (SWPS)
- Maria Łogińska (ILS UW)
- Łukasz Dutka (ILS UW)

AUDIOVISUAL TRANSLATION RESEARCH LAB

Zapraszamy na stronę internetową AVT Lab:

<http://avt.ils.uw.edu.pl/>

Kontekst prawny

- 1 lipca 2011 - nowelizacja ustawy medialnej
 - nakłada na stacje telewizyjne obowiązek wprowadzenia udogodnień:
 - audiodeskrypcji,
 - napisów dla niesłyszących,
 - tłumaczenia na język migowy;
 - co najmniej 10% kwartalnego czasu nadawania.

- Nowe ustawodawstwo przyczyniło się do znacznego wzrostu liczby programów dostępnych z napisami dla niesłyszących.
- Brak wspólnych standardów tworzenia napisów, które mogłyby obowiązywać wszystkie stacje telewizyjne.

Pytania badawcze

- Badanie pomoże odpowiedzieć na szereg pytań:
 - Jaka „prędkość” napisów powinna być standardem?
 - Jaki rodzaj napisów dla niesłyszących umożliwia odbiorcom większe zrozumienie prezentowanych treści przy uwzględnieniu ewentualnych różnic pomiędzy różnymi gatunkami materiałów audiowizualnych?

- Badanie ma również przyczynić się do uzyskania szerszej wiedzy w zakresie mechanizmów procesu czytania napisów w tekstach polisemiotycznych
 - a więc takich, w których treści komunikowane są za pośrednictwem kilku kanałów komunikacyjnych jednocześnie

- Jakie strategie wykorzystujemy, gdy nie nadążamy z czytaniem napisów?
- Czy nasze oczy pomijają niektóre rodzaje słów (np. przyimki)?
- Jakie są różnice w sposobie, w jaki z napisów korzystają osoby słyszące, niedosłyszające i niesłyszające?

- Zidentyfikowania ewentualnych różnic w procesie czytania napisów pomiędzy osobami o różnym stopniu dysfunkcji słuchu.
- Końcowym rezultatem badania ma być opracowanie optymalnych rozwiązań dotyczących kwestii dosłowności i skrótowości w napisach dla niesłyszących.

- Badanie trwa 20-25 minut
- Przebadaliśmy ponad 200 osób słyszących (grupa kontrolna), głuchych i niedosłyszących

- Badamy przy użyciu okulografu (ang. eyetraker)

- Badani oglądają fragmenty (długości ok. 1 minuty) programów informacyjnych, filmów dokumentalnych, seriali oraz polskich i zagranicznych filmów fabularnych.

- Każdy materiał został opatrzony napisami w dwóch wersjach.
 - Pierwsza wymaga czytania z prędkością 12 znaków na sekundę
 - Druga zakłada prędkość czytania na poziomie 15 znaków na sekundę
- Badani odpowiadali na pytania sprawdzające poziom zrozumienia oglądanych materiałów audiowizualnych.

- Jaka „prędkość” napisów powinna być standardem?
 - Jaki rodzaj napisów dla niesłyszących umożliwia odbiorcom większe zrozumienie prezentowanych treści przy uwzględnieniu ewentualnych różnic pomiędzy różnymi gatunkami materiałów audiowizualnych?

Materiał wideo 3 i 4

- Prędkość napisów 12 vs. 15 znaków na sekundę
 - Teleexpress 15 cps
 - Teleexpress 12 cps

Zbierane informacje

- Płeć
 - Kobieta
 - Mężczyzna
- Wiek

- Twój stopień utraty słuchu
 - Lekki (20-40 dB)
 - Umiarkowany (40-70 dB)
 - Znaczny (70-90 dB)
 - Głęboki (powyżej 90 dB)
 - Nie dotyczy - jestem osobą słyszącą

- Kiedy straciłeś / zaczęłeś tracić słuch?
 - Nie słyszę/Słabo słyszę od urodzenia
 - do 5 roku życia włącznie
 - pomiędzy 5 a 20 rokiem życia
 - pomiędzy 21 a 40 rokiem życia
 - pomiędzy 40 a 60 rokiem życia
 - powyżej 60. roku życia

- Czy masz aparat słuchowy?
 - Tak
 - Nie
- Czy masz implant?
 - Tak
 - Nie

- Do jakiej szkoły chodziłeś?
 - Masowej
 - dla Głuchych
 - Integracyjnej

- W jakim języku porozumiewasz się na co dzień?
 - Polskim
 - PJM*
 - innym

• *PJM - polski język migowy; szacuje się, że PJM posługuje się ok. 50 tys. osób;

- Jak oceniasz swoją znajomość angielskiego w skali 1-10?

Witamy w badaniu!

Za chwilę obejrzysz kilka fragmentów filmów.
Po każdym z nich poprosimy Cię o odpowiedź na trzy pytania.

Rozpoczniemy od kilku pytań wstępnych
i ustawienia parametrów kamery.

Aby rozpocząć badanie naciśnij **zielony** klawisz.

Twój stopień utraty słuchu:

- lekki (20 - 40 dB)
- umiarkowany (41 - 70 dB)
- znaczny (71 - 90 dB)
- głęboki (powyżej 90 dB)
- nie dotyczy - jestem osobą słyszącą

Continue [F11]

Do jakiej szkoły chodzisz/ chodziłeś?

- do szkoły masowej
- do szkoły dla niesłyszących/ Głuchych
- do szkoły integracyjnej

Continue [F11]

Pytania na zrozumienie

- Największe cuda przyrody (film dokumentalny)
- Jaki region pustyni na Południowym Zachodzie USA jest najbardziej widoczny z kosmosu?
 - a) Wielki Kanion
 - b) Wielki Mur
 - c) Dolina Śmierci
 - d) nie wiem

- Kanion, który wycięła rzeka Kolorado jest
 - a) długi i wąski
 - b) krótki i szeroki
 - c) długi i szeroki
 - d) nie wiem
- Ile lat mają najstarsze skały?
 - a) 2 mld lat
 - b) 3 mld lat
 - c) 5 mld lat
 - d) nie wiem

Problem techniczny (1)

- Oprogramowanie nie umożliwiało zmiany rozmiaru czcionki w przypadku pytań wielokrotnego wyboru
 - Część badanych nie była w stanie samodzielnie odczytać pytań

Twój stopień utraty słuchu:

- lekki (20 - 40 dB)
- umiarkowany (41 - 70 dB)
- znaczny (71 - 90 dB)
- głęboki (powyżej 90 dB)
- nie dotyczy - jestem osobą słyszącą

Continue [F11]

Problem techniczny (2)

- Na etapie projektowania badania zdecydowano nie nagrywać pytań wielokrotnego wyboru;
- Na etapie analizy danych odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru nie są prezentowane przez oprogramowanie;
program zapisuje je w oddzielnych plikach tekstowych;

Wizualizacja 1

- Mapa cieplna
 - Fakty
 - Grupa osób niesłyszących

Polisemiotyczność tekstów multimedialnych

- (1) dźwiękowy kanał werbalny (dialogi),
- (2) dźwiękowy kanał niewerbalny (inne dźwięki),
- (3) wizualny kanał werbalny (napisy na ekranie),
- (4) wizualny kanał niewerbalny (obraz).

Wizualizacja 2

- Ile tak naprawdę widzą nasze oczy?
- Wiadomości – mapa fokusowa

Wizualizacja 3

- Mapa cieplna
 - Dla wszystkich materiałów wideo z badania
 - Grupa osób niesłyszących

Wizualizacja 4

- Teleexpress

Problemy - dobór badanych

- Kwestie tożsamości badanych
- Dotarcie do osób starszych

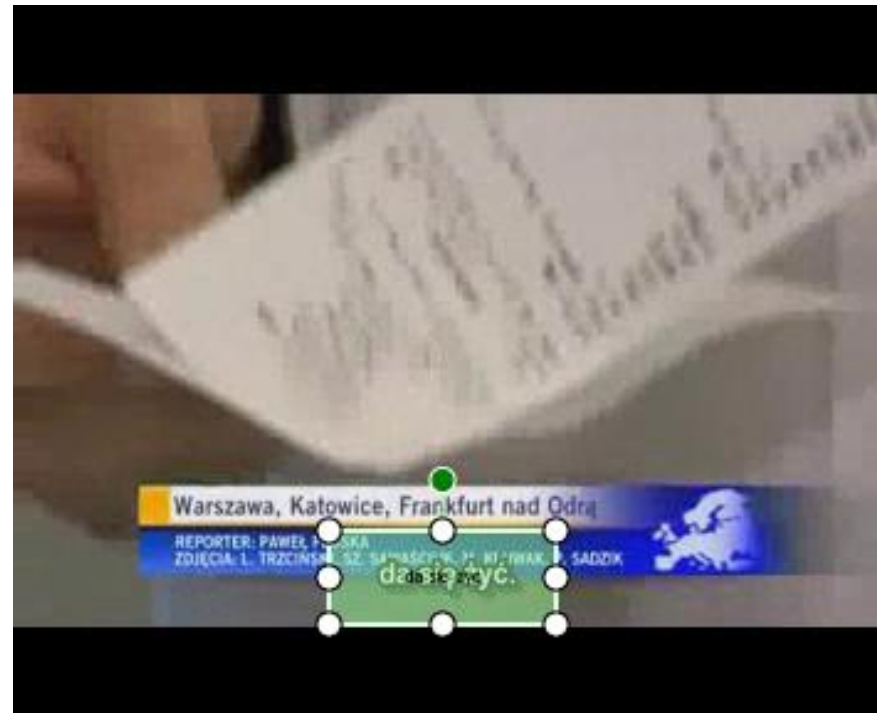
Problemy (1)

- Rozmiar AOI dla napisów?

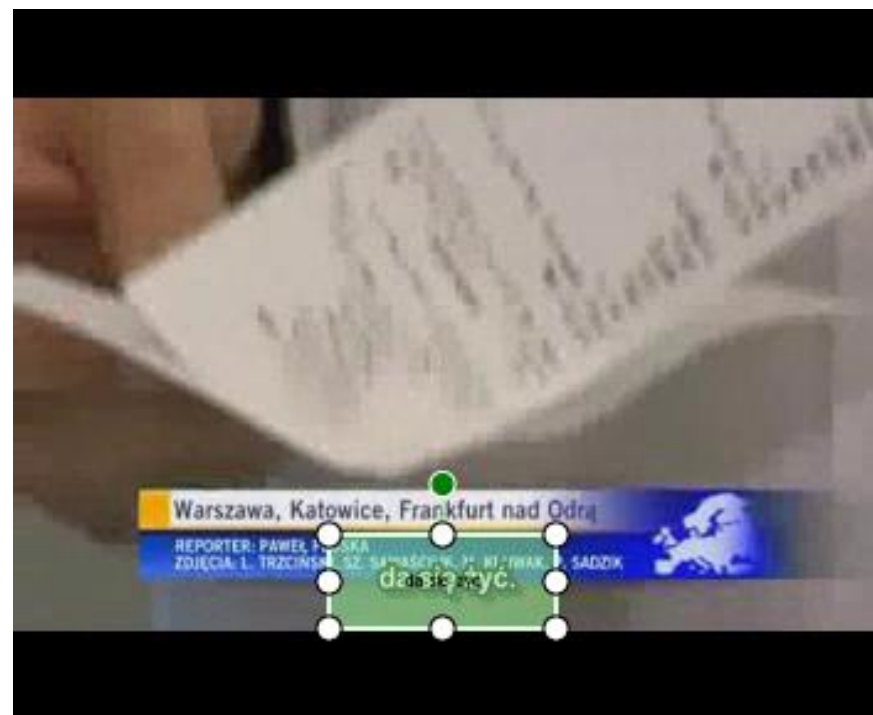
Problemy badawcze (2)

- Co zrobić, gdy nakładają się inne napisy pod spodem?

Problemy badawcze (3)

- Fakty - ze względu na rozdzielczość pliku mamy na górze i na dole czarny pasek.
- Czy to przeszkadza?

Problemy (4)

- „time to first fixation” – domyślnie liczony od początku pojawienia się bodźca - niezależnie czy jest to film czy coś innego;
 - trudność przy analizie napisów filmowych.

Dziękuję za uwagę

lukasz.stanislaw.dutka@gmail.com

agnieszka.szarkowska@uw.edu.pl